

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра монументального і станкового живопису

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.07 «МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО»

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво і реставрація
Освітня програма	Монументальний та станковий живопис
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1курс, 1семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредитів 120 год
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год.
	Семінарські – 0 год.
	Практичні – 46год.
	Самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач (-і)	Пасіка Орест Деонісійович, старший викладач кафедри монументального і станкового живопису, Васкевич Ольга Євгенівна, доцент кафедри монументального і станкового живопису
Контактна інформація викладача (-ів)	pasika_o@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle
Дні занять	згідно діючого розкладу занять
Консультації	за домовленістю з ініціативи здобувача освіти

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	
Мета й завдання навчальної дисципліни	знати: - особливості техніки і технології акварельного, акрилового, гуашевого, темперного й олійного живопису; - інструменти і приладдя, необхідні для виконання завдання; - історію створення широко розповсюджених матеріалів; - область застосування різних матеріалів, що використовуються у образотворчому мистецтві; - характеристику матеріалів по походженню, технології виготовлення; - основні види образотворчого мистецтва і техніки малярства

	різних історичних періодів; - особливості і властивості різноманітних графічних і живописних матеріалів; вміти: - працювати з матеріалами та інструментами; - дотримуватися послідовності при створенні графічних і живописних робіт; - підбирати і використовувати необхідні інструменти і приладдя, творчо підходити до виконання завдання, обирати сучасні матеріали та дотримуватись технології ведення роботи; - технічно вміло виконувати поставлені завдання
Передумови вивчення дисципліни	Необхідний рівень попередньої профільної підготовки - початковий
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Уміння аналізувати та створювати кольорові композиції, гармонійно підбирати кольори для художніх, дизайнерських або прикладних завдань. Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна: ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу. ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах. ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі. ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр I _										
Тема 1. Основи, їх можливості, підготовка, матеріали які використовуються для живописних основ. Клеї. [10,11].	11	2	4		5					
Тема 2. Технологічні операції з підрамником . Натягування полотна. Огляд Інструментів та матеріалів. Грунтування 13полотна. [3,11].	13	2	6		5					
Тема 3. Види, рецепти та правила використання ґрунтів. [4].	4	2	2							
Тема 4. Матеріали та інструменти для виконання живописного твору, їх склад. [10].	10	6	4							
Тема 5. Традиційні техніки акварельного живопису.[3,4].	17	2	15							
Тема 6. Не традиційні техніки акварельного живопису. [1,13].	15		15							
Тема 7. Техніка акварельного живопису. Вправи аквареллю Натюрморт в три тона в кольорі. [9,13].	25				25					
Тема 8. Техніка акварельного живопису. Вправи аквареллю Натюрморт в п'ять тонів в кольорі. [12,13].	25				25					
Усього годин	120	14	46		60					
Вид контролю: (залік)										

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Галчанський С. Д. Живопис пейзажу / С. Д. Галчанський. – К. : КДІДПМД ім. М. Бойчука. – 2010. – 124 с.
2. Голембовська Л.С. Декоративна інтерпретація академічних завдань з живопису / Л.С. Голембовська. – К. : Кафедра – 2014. – 120 с.
3. Недошовенко Т. Ф. Композиція у живописі як навчальна дисципліна системи художньої освіти в історичному контексті./ Недошовенко Т. Ф.– Культура і сучасність: альманах.– К.: 2018. Міленіум,– №1.С. 181– 187.
4. Омельченко П. Наука про малярські фарби, матеріяли та техніки / П. Омельченко. – Л.: Львів – 1996. – 180 с
5. Полтавець-Гуйда О.В. Основи композиційного мислення / О.В. Полтавець-Гуйда. – Х. : Вісник ХДАДМ, № 3. – 2011. – С. 130-134
6. Техніка і технологія олійного живопису : навч. посіб. / Т47 Ук
7. Фельдман В. А. Мистецтво акварельного живопису / В. А. Фельдман. – К. : Мистецтво. 1967. – 48 с.

10.2. Допоміжна література

1. Антонович Є.А., Шпільчак В.А. Малюнок і живопис: Методичні рекомендації. – К., 1990. 273 с.
2. Гомперц Вілл. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / Вілл Гомперц – К.: ArtHuss – 2017. – 488 с.
3. Глушук, С.С. Техніка станкового живопису (Текст) : Навч. Посіб./ С.С.Глушук ; переднє сл.: М.Стороженка, В.Прядка.- Вид. 2-е. – Київ; Ужгород : (б.в.), 2008.- 120 с.: іл..
4. Селівачев М.Р. Лексикон української орнаментики / М. Р. Селівачев – К.: редакція вісника АНТ. – 2005. – 400 с.
5. Сидоренко П.І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015
6. Сотська Г., Шмельова Т. Словник мистецьких термінів. - Херсон: Видавництво «Стар», 2016.-52 с
5. Федорук В. Освітлення, як засіб художнього вирішення в живописі методичні вказівки до виконання програмних завдань з живопису для студентів усіх спеціальностей. – Львів : ЛНАМ, 2010. – 51 с
6. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
7. Чегусова З.Декоративне мистецтво України кінця 20 сторіччя.200 імен / З. Чегусова. – К. : ЗАТ “Атлант ЮемС”. –2002. – 512 с.
8. Харківщина мистецька. Історія, традиції, сучасність, 1938-2008: живопис, графіка, скульптура, прикладне мистецтво, сценографія, дизайн середовища: / упоряд. О. Денисенко та ін. ; голов. ред. В. Ковтун ; Харківська організація Академічний живопис Національної спілки художників України. – Харків, : Харківська кн. фабрика «Глобус», 2008. - 391 с. 12.Чурсіна В. І.

9. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Академічний живопис» для студентів 1- 4 курсів спеціальності 022 «дизайн» (галузь знань 02 «культура і мистецтво»)/ В. І. Чурсіна. Харків, ХДАДМ, 2014, – 22 с
10. Gleizes. A. Kubismus / A. Gleizes. – В. : Corvina Kiado. –1984. – 12 с.

10.3. Інформаційні ресурси

1. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.etnolog.org.ua> – Назва з екрану.
2. Інститут народознавства НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ethnology.lviv.ua>. – Назва з екрану.
3. Інститут проблем сучасного мистецтва Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mari.kiev.ua/>– Назва з екрану.
4. <http://pidruchniki.ws> / Бібліотека українських підручників
5. <http://www.nbuv.gov.ua/node/1540> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
6. www.dnrb.gov.ua / Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського

Методи контролю та розподіл балів

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю дисципліни	Максимальні бали за виконанні завдання
Модуль 1	I семестр
<i>Поточне тестування</i>	
Тема 1. Основи, їх можливості, підготовка, матеріали які використовуються для живописних основ. Клеї.	20
Тема 2. Технологічні операції з підрамником . Натягування полотна. Огляд Інструментів та матеріалів. Грунтування полотна.	20
Тема 3. Види, рецепти та правила використання ґрунтів.	10
Тема 4. Матеріали та інструменти для виконання живописного твору, їх склад. Акварель, темпера, олія, гуаш.	10
Тема 5. Традиційні техніки акварельного живопису.	10
Тема 6. Не традиційні техніки акварельного живопису.	10
Тема 7. Техніка акварельного живопису. Вправи аквареллю Натюрморт в три тона в кольорі. 2 роботи	10
Тема 8. Техніка акварельного живопису. Вправи аквареллю Натюрморт в п'ять тонів в кольорі. 2 роботи	10
Разом за семестр	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

1. Акварельні фарби, гуаш, олійні фарби, акрил, темпера. Папір для живопису. Полотно на підрамнику, картон для живопису. Пензлі, олівці, мастихіни, палітри.
2. Мольберти, стільці, куби під палітру, планшети для наклеювання паперу, столи для постановки натюрмортів, подіуми для постановок натури. Драперії для постановок, реквізит для постановок.
3. Методичний фонд кафедри монументального і станкового живопису.

Критерії оцінювання результатів навчання

Семестровий контроль відбувається у формі екзаменаційного перегляду, де студент демонструє виконані творчі завдання. Критерії оцінювання наведені в таблиці нижче.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 -100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти володіє системними професійними знаннями в повному обсязі. Вміє створювати проектні завдання на основі фундаментальних знань, технічних навиків з попередньо створеного матеріалу, а також власного індивідуального світосприйняття і самовираження. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам або може бути кращий від них	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	Дуже добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному	Достатній (конструк	добре	зараховано

			обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, техніки, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання, відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання завдання. У процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам.	тивно-варіативний)		
74 -81	C	добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, виконує всі прийоми, технічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє розробляти окремі її види. В процесі роботи може припускатись окремих неточностей, які самостійно виправляє. Результат виконаної роботи в цілому відповідає діючим якісним показникам		добре	зараховано
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технічних операцій, необхідних для даної роботи. Самостійно і в цілому правильно планує та виконує навчально-практичне або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які виправляє. Результат роботи відповідає якісним показникам.	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	Здобувач вищої освіти з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технічні операції, необхідні для даної роботи. Виконує навчально-практичне завдання. Достатньо усвідомлено користується навчальною документацією. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.			

		з можливі стю повторн ого складан ня	компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технічні операції. З частковою допомогою викладача виконує навчально-практичне або контрольне завдання. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.	но- продуктив ний)		
1-34	F	незадові льно з обов'язк овим повторн им вивченн ям дисциплі ни	Здобувач вищої освіти з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи навчально-практичного або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам	Низький (рецептив но- продуктив ний)	незадові ль но	незарахо вано

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-content/uploads/2025/08/rp_materialoznavsto_mszh_vaskevych_pasika.pdf

Розробник (розробники) силабусу
навчальної дисципліни

Пасіка О.Д.
Васкевич О.Є

Гарант освітньої програми

Осадча О.А.

В.о. завідувача кафедри

Васкевич О.Є.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри

від 26.08.25, протокол № 1